

WILKEN ENGELBRECHT

BIJ WIJZE VAN VOORWOORD

Deze aflevering van *Roczniki Humanistyczne*, serie *Neofilologia*, bevat ongeveer de helft van de lezingen die zijn gehouden bij het Colloquium van doctorandi en habilitandi in de neerlandistiek van Centraal-Europa op 19 t/m 21 mei 2016 te Lublin.

Voor de Leerstoel voor Nederlandse Taal en Letterkunde van de Katholieke Universiteit Johannes Paulus II te Lublin was dit de eerste keer dat zij een regionaal neerlandistisch evenement van deze omvang organiseerde. Het colloquium zelf heeft al een langere traditie: in maart/april 2006 organiseerden Mgr. Lucie Smolka Fruhwirtová en Mgr. Marketa Škrlantová, Ph.D. samen met doc. dr. Wilken Engelbrecht het eerste Centraal-Europese colloquium voor doctorandi bij de Univerzita Komenského te Bratislava. Het tweede, nu ook voor habilitandi, werd door dr. Irena Barbara Kalla en dr. Bożena Czarnecka in april 2008 bij de universiteit van Wrocław georganiseerd. In maart 2010 volgde het derde colloquium bij de Univerzita Palackého te Olomouc, onder auspiciën van doc. dr. Wilken Engelbrecht en drs. Bas Hamers. Bij dit colloquium was voor het eerst de meerderheid van de beoordelaars uit de eigen regio — een zeker teken dat de Centraal-Europese neerlandistiek volwassen begint te worden. Het vierde colloquium, met een iets kleiner aantal deelnemers, vond in mei 2014 bij de Eötvös Loránd Tudományegyetem in Boedapest plaats. Het werd georganiseerd door prof. dr. Judit Gera, dr. Orsolya Réthelyi en dr. Orsolya Varga. De bijdragen van dit colloquium werden niet uitgegeven. Het te Lublin gehouden colloquium is het vijfde in successie. De organisatie was in handen van prof. dr. Wilken Engelbrecht en Mgr. Marcin Lipnicki. Dankzij de medewerking van priester

---

Prof. dr. WILKEN ENGELBRECHT, cand. litt., Katedra niderlandistiky van de FF Univerzita Palackého v Olomouci en Katedra Literatury i Języka Niderlandzkiego van de Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II; correspondentie-adres — e-mail: wilken.engelbrecht@upol.cz

dr hab. Antoni Nadbrzeźny kon gebruik worden gemaakt van het prachtige conferentieoord *Dom na Podwalu* in de binnenstad van Lublin.

In dit nummer treft de lezer 19 van de bijna 40 bijdragen die op het colloquium werden gehouden aan. Hiervan zijn 11 bijdragen van doctorandi en 8 van habilitandi. Onder de doctorandi waren er 7 taalkundige bijdragen. MGR. MARCEL IŠTVÁN van de Univerzita Karlova te Praag bekeek mogelijkheden om teksten taalkundig zodanig te verbeteren dat zij inhoudelijk begrijpelijker worden. MGR. JANA KIJONKOVÁ van dezelfde universiteit behandelt de gevolgen van valentie van zogenaamde *psych-verbs* op de woordvolgorde in het middenstuk van de zin. MGR. MARKÉTA KLUKOVÁ van de Univerzita Palackého in Olomouc gaf een beschouwing over waarom lidwoorden een probleem vormen voor volwassen Tsjechische leerders van het Nederlands. PHDR. MARTIN KONVIČKA, M.A. die onlangs zijn rigorosum bij de Univerzita Palackého te Olomouc verdedigde en als doctorandus bij de Freie Universität te Berlijn verder gaat, leverde een bijdrage over de panchronie. MGR. MARTA KOSTELECKÁ, PH.D., van de Masarykova univerzita te Brno die vrij vlak na het colloquium met succes haar doctoraat in Brno heeft verdedigd, gaf een inkijk in struikelblokken van de uitspraak van het Nederlands voor Tsjechische studenten. MGR. BEATA SPRAWKA die vorig jaar bij de Katolicki Uniwersytet Lubelski afstudeerde, gaf een inzicht in haar nog prille plannen voor een doctoraat bij diezelfde universiteit over vergelijkende frazeologie, en DRS. KALOYAN VELIKOV van de Velikotarnovski Universitet Sv. Sv. Kyril i Metodij toonde o.a. aan de hand van de transformatie van het woord *wafel* naar *vafla* hoe Nederlandse leenwoorden in het Bulgaars werden opgenomen.

De overige vier bijdragen van doctorandi hadden een uiteenlopend karakter. MGR. MILAN POTOČAR van de Univerzita Komenského te Bratislava toonde hoe het mogelijk zou kunnen zijn om vertalingen van juridische uit minder gesproken talen te evalueren. MGR. ADÉLA ELBEL van de Masarykova univerzita te Brno concentreerde zich op de rol van de Vlaamse theatermaker en auteur Pieter De Buysser als publieke intellectueel. MGR. ALBERT GIELEN van de Univerzita Karlova te Praag vertelde hoe de bekende Vlaamse auteur Louis Paul Boon inhoud gaf aan zijn dubbelkunstenaarschap als schrijver en beeldend kunstenaar en tenslotte gaf DRS. MIEKE LANGENBERG van de Latvijas Kultūras Akadēmija te Riga een inzicht in de rol die het vak geschiedenis in het curriculum van buitenlandse studenten Nederlands kan spelen.

Ook bij de acht habilitandi overheerste ditmaal de taalkunde. MGR. PAVLÍNA KNAP-DLOUHÁ, PH.D., van de Univerzita Palackého te Olomouc vergeleek Europese rechtstaal in het Nederlands en het Tsjechisch. DR. AGATA KOWALSKA-SZUBERT van de Uniwersytet Wrocławski die inmiddels haar habilitatie met succes te Olomouc heeft verdedigd, gaf een ‘kookboek’ voor woordvorming met prefixen en suffixen in het Nederlands en het Pools. MGR. MILAN KRÍŽ, PH.D., liet zien welk positief potentieel het gebruik van muziek in zijn ogen bij de taalverwerving Nederlands kan hebben. DR. MURIEL WATERLOT van de Katolicki Uniwersytet Lubelski gaf inzicht in bevordering van de interculturele competentie van studenten in vertaalcolleges Nederlands-Pools en omgekeerd en DR. KATARZYNA WIERCÍŃSKA van de Uniwersytet A. Mickiewicza te Poznań vergeleek diminutiva als beleefdheidsstrategieën in Nederland en Vlaanderen.

Slechts drie bijdragen van habilitandi waren van letterkundige of culturele aard. DR. MAŁGORZATA DOWLASZEWICZ van de Uniwersytet Wrocławski sprak over de Poolse receptie van Jan van Ruusbroec. DR. MAŁGORZATA DRWAL van de Uniwersytet A. Mickiewicza te Poznań toonde het literaire beeld van de emancipatie van vrouwen en meisjes in Zuid-Afrikaanse fabrieken, zoals dit gaandeweg zichtbaar werd in het vakbondstijdschrift *Klerywerker/Garment Worker*. Tenslotte liet DR. ANNA SIKORA-SABAT van dezelfde universiteit zien, welke sporen van Nederlandse aanwezigheid in de Poolse stad Gdańsk te vinden zijn en hoe er daar mee om wordt gegaan.

In deze bundel zijn de bijdragen thematisch gegroepeerd in de volgorde *Linguïstiek, Praktische taalkunde, Letterkunde en Cultuurkunde en Pedagogiek*.

Voor de doctorandi en habilitandi is *feedback* op hun projecten van essentieel belang. Tijdens het colloquium werd deze gegeven door EM. PROF. DR. LUDO JONGEN (vh. KU Lublin en Univ. Leiden), door PROF. DR. JAN PEKELDER (Univ. de la Sorbonne en Karelsuniv. Praag), door EM. PROF. DR. AGNES SNELLER (vh. KRE Boedapest en Univ. Leiden) en door PROF. DR. WILKEN ENGELBRECHT (Univ. Palackého te Olomouc en KU Lublin). DRS. KRISTIN TYTGAT van de Erasmusuniversiteit te Brussel en DRS. INGRID DEGRAEVE die namens de Nederlandse Taalunie aanwezig was, waren zo vriendelijk om door omstandigheden opgevallen plaatsen van beoordelaars die niet aanwezig konden zijn in te vullen.

Aan deze bundel hebben van de beoordelaars tijdens het colloquium PROF. DR. JAN PEKELDER en EM. PROF. DR. AGNES SNELLER hun medewerking als reviewer en co-redacteur gegeven. Als externe reviewers waren EM. PROF. DR. COR VAN BREE (vh. Univ. Leiden), PROF. DR. FOLKERT KUIKEN

(Univ. van Amsterdam) en DR. HABIL. GÁBOR PUSZTAI (Debreceni Egyetem) bereid om hun medewerking te geven. Ondergetekende trad als coördinator, reviewer en redacteur van de bundel op.

Ten slotte is de leerstoel dank verschuldigd aan DR. HAB. MAGDALENA SZULC-BRZOZOWSKA, PROF. NADZW. van het Instituut voor Germaanse Filologie van de KU Lublin die als hoofdredactrice van de serie *Neofilologia* bereid was om dit nummer ter beschikking te stellen.

Lublin, St. Willibrordsdag 2016

TYTUŁEM WSTĘPU

Streszczenie

Niniejszy Wstęp do *Roczników Humanistycznych*, zeszyt *Neofilologia*, otwiera krótki opis historii kolokwiów dla doktorantów i habilitantów niderlandystów Europy Centralnej. Do tej pory tego typu kolokwia odbywały się kolejno: w 2006 r. w Bratysławie, w 2008 r. we Wrocławiu, w 2010 r. w Ołomuńcu, w 2014 r. w Budapeszcie, a w 2016 r. w Lublinie. Z ponad 40 wygłoszonych w Lublinie referatów prawie połowa — 19 zostało wybranych do tego wydania, w tym 11 napisanych przez doktorantów, a 8 przez habilitantów. Siedmioro doktorantów (Marcel István, Jana Kijonková, Markéta Kluková, Martin Konvička, Marta Kostecká, Beata Sprawka i Kaloyan Velikov) zaprezentowało referaty językoznawcze. Pozostałe 4 referaty doktorantów miały różny zakres: Milan Potočar mówił o ocenie tłumaczeń prawnych, Adéla Elbel i Albert Gielen — o tematach literaturoznawczych. Mieke Langenberg mówiła o roli historii programu nauczania języka niderlandzkiego wśród studentów obcojęzycznych. Pięcioro habilitantów (Pavĺina Knap-Dlouhá, Agata Kowalska-Szubert, Milan Kříž, Muriel Waterlot i Katarzyna Wiercińska) również prezentowało swoje referaty w zakresie językoznawstwa. Trzy habilitantki (Małgorzata Dowłaszewicz, Małgorzata Drwal i Anna Sikora-Sabat) wybrały tematy literaturoznawcze lub też kulturoznawcze.

W zeszycie wszystkie teksty zostały pogrupowane tematycznie: językoznawstwo, językoznawstwo stosowane, literaturoznawstwo oraz kulturoznawstwo i glottodydaktyka.

Referaty były recenzowane przez następujące osoby: Wilken Engelbrecht, Jan Pekelder, Agnes Sneller, Cor van Bree, Folkert Kuiken i Gábor Pusztai. Pierwsze trzy wyżej wymienione osoby oceniały referaty również podczas kolokwium, pozostali zostali poproszeni o zrecenzowanie artykułów. Kolokwium odbyło się dzięki dotacjom uzyskanym z Niderlandzkiej Unii Językowej (Nederlandse Taalunie), publikacja natomiast była możliwa dzięki Katolickiemu Uniwersytetowi Lubelskiemu Jana Pawła II.

Przełożyły mgr Agnieszka Flor-Górecka i mgr Beata Sprawka

Słowa kluczowe: niderlandystyka; kolokwium; językoznawstwo; literaturoznawstwo; kulturoznawstwo; Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II.

BY WAY OF INTRODUCTION

Summary

The prologue to this issue of *Roczniki Humanistyczne*, series *Neofilologia* opens with a short survey of Central European colloquia of Ph.D. students and candidates for a habilitation in Dutch Studies. Thus far such colloquia have been held in 2006 (Bratislava), 2008 (Wrocław), 2010 (Olomouc), 2014 (Budapest) and 2016 (Lublin). From more than 40 papers, half of them, 19 have been selected for this issue, 11 written by Ph.D. students and 8 by habilitandi. Seven Ph.D. students (Marcel Ištván, Jana Kijonková, Markéta Kluková, Martin Konvička, Marta Kostecká, Beata Sprawka and Kaloyan Velikov) had linguistic papers. The other four Ph.D. papers had a different scope: Milan Potočar on assessment of juridical translations, Adéla Elbel and Albert Gielen on literary themes and Mieke Langenberg on the role of history in the curriculum of foreign students of Dutch. Five habilitandi (Pavĺína Knap-Dlouhá, Agata Kowalska-Szubert, Milan Kříž, Muriel Waterlot and Katarzyna Wiercińska) had a linguistic theme as well. Three habilitandi (Małgorzata Dowłaszewicz, Małgorzata Drwal and Anna Sikora-Sabat) choose literary or cultural themes.

In this issue, all articles have been thematically grouped: *Linguistics*, *Practical Linguistics*, *Literary Science* and *Cultural Studies and Glottodidactics*.

The papers were reviewed by Wilken Engelbrecht, Jan Pekelder, Agnes Sneller, Cor van Bree, Folkert Kuiken and Gábor Pusztai. The first three were assessors during the colloquium as well, the others were asked as external reviewers for this publication. The colloquium was made possible by a subvention of the Nederlandse Taalunie (Dutch Language Union), the publication by the John Paul II Catholic University of Lublin.

Key words: Dutch studies; colloquium; linguistics; literary science; cultural studies; John Paul II Catholic University of Lublin.